

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6Co/134/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113235377
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Straka
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8113235377.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci v právnej veci žalobcu: I. F., nar. X.XX.XXXX, bytom J. XX, XXX XX C., právne zast. JUDr. Lukášom Kišeľakom, advokátom so sídlom Jarková 63, 080 01 Prešov, proti žalovaným: 1./ N. Q., nar. XX.X.XXXX, bytom Q. XX, XXX XX C., 2./ VEKA Slovakia s.r.o., so sídlom Pavlovičovo námestie 35, 080 01 Prešov, IČO: 44 555 229, o zaplatenie 35.564,51 Eur s prísl., o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Prešov č. k. 11C 308/2013-128 zo dňa 5.2.2015 jednohlasne takto

rozhodol:

- I. P r i z n á v a žalobcovi oslobodenie od platenia súdnych poplatkov nad sumu 300 Eur.
- II. Z r u š u j e sa uznesenie a vec sa v r a c i a prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvého stupňa“) konanie z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku zastavil (§ 10 ods. 1 až 3 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov). Účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

Proti uzneseniu sa v zákonnej lehote odvolal žalobca navrhujúc, aby odvolací súd žalobcovi priznal oslobodenia od platenia súdnych poplatkov a zrušil napadnuté uznesenie a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Odvolací súd preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 212 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 214 ods. 2 O. s. p. a zistil, že odvolanie je čiastočne dôvodné.

Uznesenie Okresného súdu Prešov č.k. 11C 308/2013-95 zo dňa 24.2.2013, ktorým žalobcovi nebolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov v spojení uznesením Krajského súdu v Prešove č.k. 13Co 52/2014-124 zo dňa 13.11.2014, ktorým bolo predmetné uznesenie Okresného súdu Prešov potvrdené netvorí prekážku veci rozsúdenej.

V podanom odvolaní žalobca totiž uviedol a preukázal výšku svojho výsluhové dôchodku, čím odvolaciemu súdu bolo umožnené preskúmať majetkové pomery na jeho strane.

Podľa ustanovenia § 138 ods. 1 O.s.p. na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Ak nerozhodne súd inak, vzťahuje sa oslobodenie na celé konanie a má i spätnú účinnosť; poplatky zaplatené pred rozhodnutím o oslobodení sa však nevracajú.

Každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky (čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky).

Vychádzajúc z citovaných ustanovení pre posúdenie dôvodnosti návrhu na oslobodenie od súdnych poplatkov sú rozhodujúce majetkové pomery účastníka, ktoré je účastník povinný preukázať, výška súdneho poplatku a povaha spoplatňovaného úkonu vo veci. Pre úspešnosť takéhoto návrhu sa vyžaduje, aby návrh bol odôvodnený preukázanými okolnosťami, ktoré nie sú dočasnej alebo prechodnej povahy a opodstatňujú záver, že poplatník celkom alebo sčasti nemôže splniť poplatkovú povinnosť a jej splnenie nemožno od neho spravodlivo požadovať. Splnenie poplatkovej povinnosti nemožno od účastníka spravodlivo požadovať najmä v prípadoch, keď by vyžadovanie jej splnenia ohrozilo uspokojenie jeho základných životných potrieb a predstavovalo by prekážku realizácie ústavného práva účastníka na súdnu ochranu.

Pomery účastníka predstavujú spoločensko-ekonomické podmienky, v ktorých žije, jeho majetkové zárobkové možnosti, počet osôb, ktoré je poplatník povinný podľa zákona vyživovať, jeho oprávnené potreby (bývanie, strava, uspokojenie bežných kultúrnych a iných hmotných potrieb).

Je pravdou, že príjem žalobcu tvorí výsluhový dôchodok vo výške 701,83 Eur mesačne a príjem vo výške cca 300-350 Eur mesačne. Len samotná hranica životného minima pritom nie je absolútnym kritériom rozhodujúcim o priznaní alebo nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov, ale len jedným z ukazovateľov. „Pomery účastníka“ v zmysle citovaného § 138 ods. 1 O.s.p. je potrebné chápať v širšom význame ako len vo význame úrovne jeho mesačného príjmu. V neposlednom rade musí súd prihliadať aj na výšku predpísaného súdneho poplatku. V zmysle citovaného ust. § 138 ods. 1 O.s.p. je na rozhodnutí súdu, či prizná oslobodenie od súdnych poplatkov celkom, alebo len v časti (napr. v pomernej časti alebo len za určitý poplatkový úkon).

Vzhľadom na mesačný príjem žalobcu (cca 1000 Eur) je možné konštatovať, že zaplatenie predpísaného súdneho poplatku 2133,50 Eur za podaný návrh na začatie konania od neho nie je možné spravodlivo požadovať, nakoľko by tým mohlo byť ohrozené uspokojovanie jeho základných životných potrieb. Jeho suma pritom v tomto prípade dvojnásobne prevyšuje celý mesačný príjem poplatníka (žalobcu). Výška mesačného príjmu nedosahuje výšku súdneho poplatku ani spolu s príjmom jeho manželky (400 Eur). Z predloženého tlačiva (ktoré je zároveň aj jeho čestným prehlásením) ďalej vyplýva, že spláca 3 pôžičky a stará sa o syna s nepriaznivým zdravotným stavom. Odvolací súd zastáva názor, že prístup k súdu a spravodlivosti sa nemôže zakladať na predchádzajúcom nasporení „peňazí na súd“ alebo na zaúverovaní účastníka konania (v poradí by išlo o štvrtý úver).

V súhrne skutočnosti uvádzané svedčia o majetkovej situácii žalobcu, ktorú nie je možné považovať za núdzu. Podľa názoru odvolacieho súdu preto žalobca síce spĺňa predpoklady pre oslobodenie od súdnych poplatkov, avšak nie v celom rozsahu.

Pri posudzovaní rozsahu priznania oslobodenia od súdneho poplatku prihliadal odvolací súd nielen na majetkovú situáciu žalobcu (poplatníka) ale aj na výšku samotného predpísaného súdneho poplatku. Vzhľadom na vyššie uvedené má odvolací súd za to, že jednorazové zaplatenie súdneho poplatku za návrh na začatie konania v rozsahu 300 Eur z výšky stanovenej zákonom je v schopnostiach a možnostiach žalobcu a nie je spôsobilé negatívnym spôsobom zasiahnuť uspokojovanie jeho základných životných potrieb.

Z uvedeného dôvodu odvolací súd priznáva žalobcovi oslobodenie od súdnych poplatkov nad sumu 300 Eur.

Majúc na zreteli uvedené preto odvolaciemu súde nezostávalo nič iné, ako napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Úlohou prvostupňového súdu bude vyzvať žalobcu na úhradu súdneho poplatku vo výške 300 Eur. Po jeho zaplatení prvostupňový súd prejedná a vo veci rozhodne. Ak nebude súdny poplatok vo výške 300 Eur zaplatený, bude dôvodné konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku zastaviť.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.